

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 3. helmikuuta 2023
(OR. en)

6029/23

SAATE

Lähettiläjä:	Johannes HAHN, Euroopan komission jäsen
Saapunut:	2. helmikuuta 2023
Vastaanottaja:	Johanna LYBECK LILJA, Euroopan unionin neuvoston puheenjohtaja
Asia:	Ehdotus määrärahojen siirroksi nro DEC 03/2023 varainhoitovuoden 2023 yleisen talousarvion pääluokassa III – Komissio

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja DEC 03/2023.

Liite: DEC 03/2023

BRYSSEL, 2/02/2023

YLEINEN TALOUSARVIO – VARAINHOITOVUOSI 2023
PÄÄLUOKKA III – KOMISSIO – OSASTOT 14 JA 30

MÄÄRÄRAHASIIRTO NRO DEC 03/2023

MÄÄRÄRAHOJEN ALKUPERÄ:

LUKU 30 04 – Solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)

MOMENTTI 30 04 01 – Solidaarisuus- ja hätäapuvaraus (SEAR)

MSM

–185 000 000,00

MM

–185 000 000,00

MÄÄRÄRAHOJEN KÄYTTÖTARKOITUS:

LUKU 14 03 – Humanitaarinen apu

MOMENTTI 14 03 01 – Humanitaarinen apu

MSM

185 000 000,00

MM

185 000 000,00

Maailmanlaajuisia ruokakriisejä koskevan vuoden 2022 Global Report on Food Crises -raportin viimeisimmässä päivityksessä (vuoden 2022 puoliväli) ilmoitettiin, että akuutin ruokaturvattomuuden kolmella korkeimmalla tasolla (luokitus IPC3 ja sitä korkeampi) olevan väestön määrä oli suurempi kuin koskaan aiemmin siitä lähtien kun raportteja on laadittu. Maailman ruokaohjelman (WFP)¹ mukaan tähän ryhmään kuuluvien ihmisten määrä maailmassa kasvoi noin 349 miljoonaa vuonna 2022, kun se vuonna 2021 oli 270 miljoonaa. Tämä merkitsee noin 200 miljoonan ihmisen suuruista kasvua pandemiaa edeltäneeseen tasoon verrattuna.

Vuoden 2022 Global Report -raportista käy ilmi, että vuoden 2021 lopussa tutkimuksen kohteena olleissa 53 maassa (tai alueella) 193 miljoonaa ihmistä kärsi akuutista ruokaturvattomuudesta, mikä merkitsee jyrkkää kasvua (25 %) vuoden 2020 loppuun verrattuna. Vuonna 2021 lähes 40 miljoonan ihmisen 36 maassa raportoitiin olevan ruokaturvan suhteen hätätilassa (IPC-/CH-luokitus vähintään 4) eli vain askeleen päässä nälänhädästä. Lisäksi neljässä maassa havaittiin pesäkkeitä, joissa oli nälänhädän kaltaiset olosuhteet (IPC-/CH-luokitus 5). Tämä ongelma kosketti kaikkiaan puolta miljoonaa ihmistä.

Tilanne on huonontunut sen jälkeen, kun uusimmat tiedot julkistettiin vuoden 2022 puolivälissä. Suurin nälänhädän aiheuttaja on konflikti (60 % nälkää näkevästä ihmisistä asuu sodan ja väkivallan koettelemilla alueilla). Ukrainan sodan seuraukset vaikuttavat erittäin kielteisesti elintarviketurvaan. Tämä on johtanut ruokaturvattomuutta koskevien tilastojen ennätykselliseen heikkenemiseen vuonna 2021 ja vuoden 2022 alussa, jolloin sota aiheutti häiriöitä elintarvikkeiden hinnoissa, toimituksissa sekä energian ja lannoitteiden hinnoissa. Myös ilmastonmuutos ja sen seuraukset vaikuttavat merkittävästi tilanteeseen, sillä ne tuhoavat satoja ja elinkeinoja ja heikentävät siten ihmisten kykyä hankkia itse ruokansa.

Ruokaturvattomuus on paitsi lisääntynyt myös pahentunut vuonna 2022. ”Hunger Hotspot Analysis” -selvityksessä² tarkastellaan ennakoivasti tilanteita, joissa akuutti ruokaturvattomuus todennäköisesti pahenee lähikuukausina. Uusimmassa selvityksessä todetaan nälänhädän riski Nigeriassa, Etelä-Sudanissa, Somaliassa, Jemenissä, Afganistanissa ja Etiopiassa. Lisäksi siinä ennakoidaan, että nälänhädän kaltaiset olosuhteet (IPC-/CH-luokitus 5) lisääntyvät ja kattavat lähes miljoona ihmistä vuoden 2022 loppuun mennessä. (Ks. liite I)

Tilanne ei todennäköisesti parane vuonna 2023, kun otetaan huomioon Ukrainan sodan vaikutus maatalouden tarjontaan ja tuottavuuteen. Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen kaikki vaikutukset eivät ole vielä täysin selvillä, koska osa viimeisimmissä raporteissa tarkastelluista analyyseistä tehtiin ennen kuin hyökkäyksen heijastusvaikutukset ilmenivät täysimääräisesti. Seuraavasta maailmanlaajuisesta raportista, joka on määrä julkaista huhtikuussa 2023, saataneen selkeämpi ja kattavampi kuva.

Komission mukaan otsakkeessa 6 (Naapurialueet ja muu maailma) ei ole käytettävissä varoja. Sen vuoksi komissio esittää, että solidaarisuus- ja hätäapuvaramuksesta otetaan käyttöön yhteensä 185 miljoonaa euroa maksusitoumus- ja maksumäärärahoina, jotta voidaan tukea toimia ruokakriisin lieventämiseksi Afrikassa ja Jemenissä sekä toimia monialaisen kriisin lieventämiseksi Venezuelassa.

Humanitaarista apua koskevan luvun 14 03 maksusitoumusmäärärahojen kokonaiskäyttöaste oli 24. tammikuuta 2023 kaikkiaan 84 prosenttia käytettävissä olevista varoista. Maksumäärärahojen käyttöaste oli 7 prosenttia.

¹ [Maailmanlaajuisen ruokakriisi | Maailman ruokaohjelma \(wfp.org\)](https://www.wfp.org/publications/global-report-on-food-crises)

² https://docs.wfp.org/api/documents/WFP-0000142656/download/?_ga=2.202498841.948821412.1674657567-766872473.1674657567

I. OTTO

I.1

a) Budjettikohdan nimike

30 04 01 – Solidaarisuus- ja hätäapuvaraus (SEAR)

b) Numerotiedot 25.1.2023

	MSM	MM
1. Varainhoitovuoden määrärahat (alkuper. talousarvio + LT)	1 274 897 000,00	1 274 897 000,00
2. Määrärahasiirrot	0,00	0,00
3. Varainhoitovuoden kokonaismäärärahat (1 + 2)	1 274 897 000,00	1 274 897 000,00
4. Käytetyt määrärahat	0,00	0,00
5. Käyttämättä olevat määrärahat (3 – 4)	1 274 897 000,00	1 274 897 000,00
6. Ehdotettu otto	185 000 000,00	185 000 000,00
7. Kokonaismäärärahat varainhoitovuoden loppuun (5 – 6)	1 089 897 000,00	1 089 897 000,00
8. Otto prosentteina suhteessa varainhoitovuoden määrärahoihin (6/1)	14,51 %	14,51 %
9. Varainhoitoasetuksen 30 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaistenottojen prosenttiosuus varainhoitovuoden lopullisista määrärahoista	–	–

c) Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt perinnästä saadut tulot

	MSM	MM
1. Käytettävissä olevat määrärahat varainhoitovuoden alussa	0,00	0,00
2. Käytettävissä olevat määrärahat 25.1.2023	0,00	0,00
3. Toteutusaste $[(1 - 2)/1]$	–	–

d) Oton yksityiskohtaiset perustelut

Monivuotisesta rahoituskehyksestä annetun asetuksen 9 artiklan mukaan solidaarisuus- ja hätäapuvarauksen avulla on tarkoitus mahdollistaa

a) apu, jolla vastataan Euroopan unionin solidaarisuusrahaston kattamista suurista katastrofeista johtuviin hätätilanteisiin; solidaarisuusrahaston tavoitteet ja soveltamisala määritellään neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2012/2002; ja b) nopea reagointi sellaisiin unionissa tai kolmansissa maissa syntyviin yksittäisiin hätäavun tarpeisiin, jotka johtuvat tapahtumista, joita ei voitu ennakoida talousarviota laadittaessa, etenkin sellaisten hätätilanteisiin reagoimisen ja tukitoimien osalta, joita toteutetaan vastauksena luonnonkatastrofeihin, joita a alakohta ei kata, ihmisen aiheuttamiin katastrofeihin ja humanitaarisiin kriiseihin, kansanterveydellisten, eläinlääkinnällisten tai kasvinterveyteen liittyvien laaja-alaisen uhkien tapauksessa sekä olosuhteiden edellyttäessä myös tilanteissa, joissa muuttovirrat aiheuttavat erityisiä paineita unionin ulkorajoilla.

Tämä ensimmäinen ulkoisten toimien puitteissa käyttöön otettava määrä on suuruudeltaan 53 prosenttia solidaarisuus- ja hätäapuvarauksen määrärahoista, joilla voidaan kattaa hätäavun tarpeita kolmansissa maissa 1. syyskuuta 2023 saakka.

II. LISÄYS

II.1

a) Budjettikohdan nimike

14 03 01 – Humanitaarinen apu

b) Numerotiedot 25.1.2023

	MSM	MM
1. Varainhoitovuoden määrärahat (alkuper. talousarvio + LT)	1 687 002 967,00	1 747 484 500,00
2. Määrärahasiirrot	0,00	0,00
3. Varainhoitovuoden kokonaismäärärahat (1 + 2)	1 687 002 967,00	1 747 484 500,00
4. Käytetyt määrärahat	1 410 197 967,00	123 218 267,75
5. Käyttämättä olevat määrärahat (3 – 4)	276 805 000,00	1 624 266 232,25
6. Ehdotettu lisäys	185 000 000,00	185 000 000,00
7. Kokonaismäärärahat varainhoitovuoden loppuun (5 + 6)	461 805 000,00	1 809 266 232,25
8. Lisäys prosentteina suhteessa varainhoitovuoden määrärahoihin (6/1)	10,97 %	10,59 %
9. Varainhoitoasetuksen 30 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisten lisäysten prosenttiosuus varainhoitovuoden lopullisista määrärahoista	—	—

c) Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt perinnästä saadut tulot

	MSM	MM
1. Käytettävissä olevat määrärahat varainhoitovuoden alussa	1 738 235,22	18 411,83
2. Käytettävissä olevat määrärahat 25.1.2023	1 729 235,22	6 360,37
3. Toteutusaste $[(1 - 2)/1]$	0,52 %	65,45 %

d) Lisäyksen yksityiskohtaiset perustelut

Komissio esittää, että solidaarisuus- ja hätäapuvaramuksesta otetaan käyttöön yhteensä 185 miljoonaa euroa maksusitoumus- ja maksumäärärahoina, jotta voidaan tukea toimia ruokakriisin lieventämiseksi Afrikassa ja Jemenissä sekä toimia monialaisen kriisin lieventämiseksi Venezuelassa jäljempänä esitetyllä tavalla.

Ruokaturva – 164 miljoonaa euroa

- Afrikka – 138 miljoonaa euroa

Elintarvikeavun ennakoiva sijoittaminen ja oikea-aikainen jakelu Afrikassa on olennaisen tärkeää, jotta voidaan vaikuttaa paremmin asianomaisiin väestöryhmiin ennen tilanteen heikkenemistä edelleen. On olennaisen tärkeää ryhtyä toimiin ennen vuodenaikaa, jolloin elintarvikkeiden saanti on erityisen niukkaa.

Ruokakriisi Afrikassa on pahin 40 vuoteen. Maailmanlaajuiset tekijät, kuten ilmastonmuutoksen jatkuvat haitalliset vaikutukset, syvenevä talouskriisi, jota Venäjän hyökkäys Ukrainaan pahentaa, sekä inflaatio eri puolilla maailmaa ja elintarvikkeiden maailmanmarkkinahintojen nousu, ovat vaikuttaneet haitallisesti kaikkialla maailmassa. Kaikissa kriiseissä, joissa väestön ruokaturvattomuus luokitellaan vähintään tasolle IPC4, ollaan vain askeleen päässä nälänhädästä.

Ottaen huomioon tällä hetkellä suunnitteilla oleva rahoitus sekä tarpeiden viimeisin kehitys ja niiden kausiluonteisuus toimet on tarkoitus keskittää Länsi- ja Keski-Afrikkaan, Somaliaan, Sudaniin ja Etelä-Sudaniin, eteläiseen Afrikkaan ja Madagaskariin.

- Jemen – 26 miljoonaa euroa

Jemenissä tarvitaan varoja, jotta voidaan edelleen tukea väestöä, joka kärsii samanaikaisesti aseellisesta väkivallasta, talouskriisistä ja julkisten palvelujen häiriintymisestä. Venäjän hyökkäys Ukrainaan on pahentanut entisestään vakavaa ruokaturvattomuutta. Jemenin tilanne oli globaalilla nälkäindeksillä (Global Hunger Index, GHI) mitattuna maailman huonoin. Vuonna 2022 humanitaarisen avun suunnitelmasta rahoitettiin alle 54 prosenttia. Tämä heikensi elintarvikeapua ja vähensi toimia muilla ihmishenkien kannalta elintärkeillä aloilla, kuten ravitsemus, vesihuolto, hygienia- ja sanitaatiopalvelut sekä terveydenhuolto. Joissakin osissa maata vallitsee jo nälänhätä (luokitus IPC5).

Venezuela – monialainen kriisi – 21 miljoonaa euroa

Humanitaarinen tilanne on edelleen huono, ja tarpeet kasvavat kaikilla keskeisillä aloilla, sillä Venezuelan poliittinen, sosiaalinen ja taloudellinen kriisi on hyvin vakava. Elinolot eivät todennäköisesti parane lyhyellä aikavälillä, millä on jatkossakin vakavia vaikutuksia humanitaarista apua tarvitseviin 19,7 miljoonaan ihmiseen (koko väkiluku: 28,7 miljoonaa). Kansallisen kotitaloustutkimuksen (National Household Survey) mukaan vuonna 2021 äärimmäisessä köyhyydessä elävien osuus oli 76,6 prosenttia ja kaikkien köyhyysrajan alapuolella elävien osuus oli 95,4 prosenttia. Venezuelan kriisi on alueen suurin pakkomuuttokriisi. EU:n toimet kattavatkin tilanteen sekä Venezuelassa että alueella laajemmin, sillä maasta on lähtenyt jo 7,1 miljoonaa ihmistä.

Niiden ihmisten määrä, joilla ei enää ole toimeentulomahdollisuuksia tai riittävästi ruokaa, kasvoi Venezuelassa ennätysellisen suureksi eli 18,7 miljoonaan (vuonna 2019 vastaava määrä oli Maailman ruokaohjelman mukaan 9,3 miljoonaa). Koko alueella kriisi vaikuttaa voimakkaasti noin 6,9 miljoonaan puutteellisesta ruokaturvasta kärsivään ihmiseen, joiden on turvauduttava suurelta osin humanitaariseen apuun perustarpeiden ja lyhyen aikavälin toimeentulon turvaamiseksi.

ANNEX I

Figure 1 : Early warning hunger hotspots

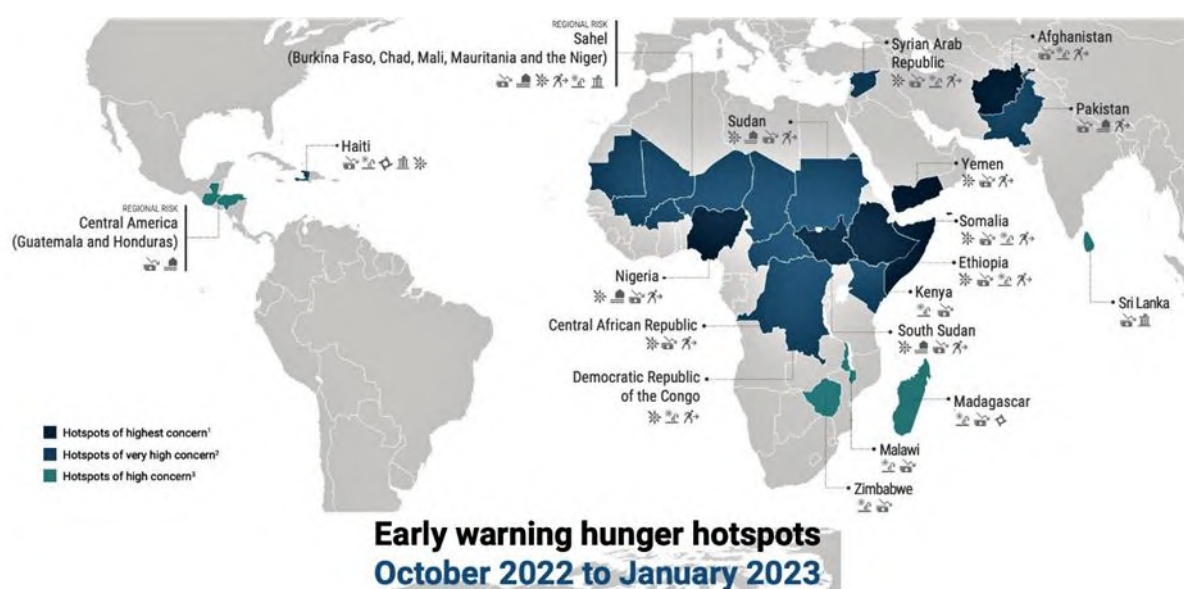
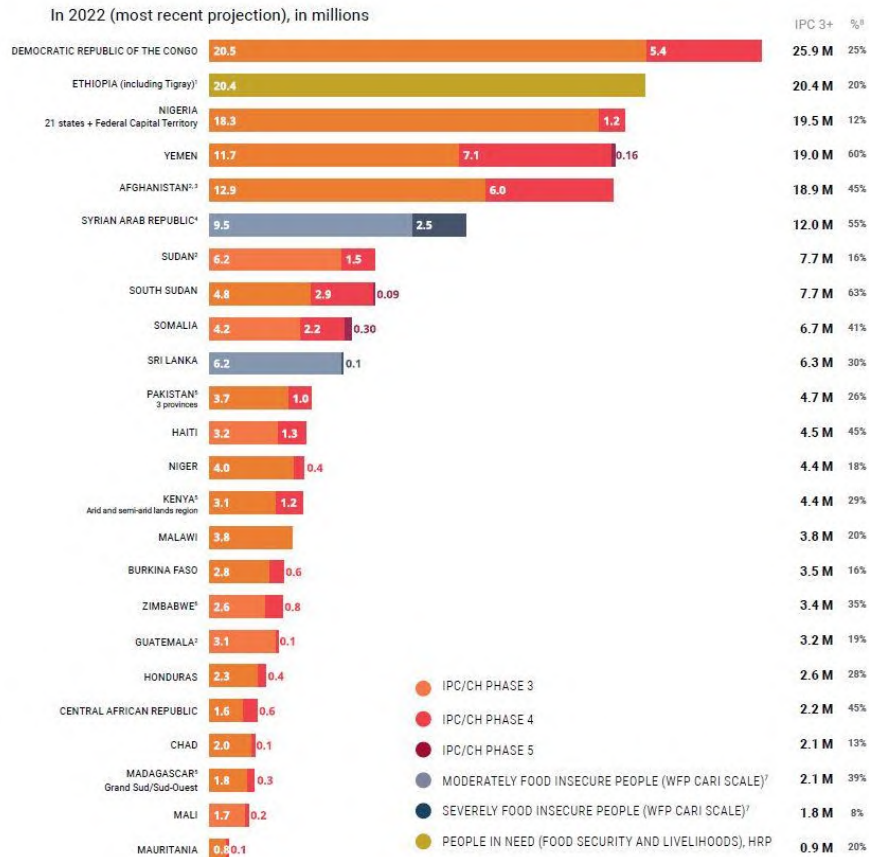

Figure 2 : Number of people in acute food insecurity

Number of people in acute food insecurity in hotspot countries

In 2022 (most recent projection), in millions

Source: Global Network against Food Crises. 2022. Hunger Hotspots. FAO-WFP early warnings on acute food insecurity: October 2022 to January 2023 Outlook, Rome.

https://www.fightfoodcrises.net/fileadmin/user_upload/fightfoodcrises/doc/resources/HungerHotSpots2022.pdf

ANNEX II

COMMISSION TRANSFER PROPOSALS RELATED TO THE SOLIDARITY AND EMERGENCY AID RESERVE IN 2023

The table below shows the transfer proposals transmitted to the Budgetary Authority to date during 2023, which relate to the Solidarity and Emergency Aid Reserve (SEAR), and the remaining amount under the SEAR reserve following the approval of these proposals.

Commitment Appropriations 2023 Reserve (EUR)								
Transfer Ref	Content	TOTAL	<i>carried over</i>	<i>voted budget</i>	<i>Internal (excluding EUSF)</i>	<i>EUSF</i>	<i>External</i>	<i>End-of-Year Cushion (25%)</i>
	General Budget 2023 - Initial appropriations	1 374 897 000	0	1 374 897 000	149 050 912	496 836 375	347 785 463	331 224 250
	General Budget 2023 - EUSF advances (Article 4a EUSF Regulation)	-50 000 000		-50 000 000		-50 000 000		
DEC 03	Mobilisation of the SEAR for the food crises in Africa and in Yemen as well as the multisectoral crisis in Venezuela	185 000 000		185 000 000			185 000 000	
	Total DEC transfer proposals	185 000 000	0	185 000 000	0	0	185 000 000	0
	Remainder	1 139 897 000	0	1 139 897 000	149 050 912	446 836 375	162 785 463	331 224 250